

ELŐFIZETÉS

NYILYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egy évre ... 800 korona.
 Fél évre ... 150 korona.
 Egy negyed évre 75 korona.
 Egy hónapra ... 25 korona.

Nyitási közlemények
 megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résvény-
 Társaság.

Bulevardul Régele Ferdinánd I. (József 16h.-ut 22.)
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szombat, július 31.

Arsenoviói pénzügyigazgató és Jancu képviselő a korona beváltásáról.

Az erdélyi és királyságbeli lapok élénken foglalkoznak a koronának küszöbön álló beváltásával. A legtöbb lap annak a felfogásának ad kifejezést, hogy a beváltási arány megállapítását nem szabad a kormányra bízni, mert ez oly fontos országos érdek, hogy ebben dönteni egyedül a parlament hivatott. Egyes lapok azt a tanácsot adják a kormánynak, hogy leghelyesebben akkor cselekszik, amikor elhárítja magát a becserélést arány megállapításával járó óriási felelősséget. A korona beváltása egyébként — mint megbízható forrásból értesülünk — augusztus elején valóban kezdetét veszi. A mint ezt tegnapi számunkban közöltük már, a kormány a pénzbeváltásra vonatkozóan rendelkezést küldött Clujba, (Kolozsvárra), Chisenevbe és Csernovitzba. A rendelkezés szerint ugyanis a csatolt ország részekben a pénzbeváltást a pénzügyigazgatóságok fogják végezni. Ma fölkerestük Arsenoviói Gyula miniszteri tanácsos, aradi pénzügyigazgatót, akinél a koronák becserélése iránt érdeklődtünk. A pénzügyigazgató kérdéseinkre ezeket mondta:

történtek. Tudomásom van arról is, hogy az aradi pénzügyigazgatóság már megkezdte az információk beszerzését arra nézve, hogy a pénzügyigazgatóság területén milyen összegű korona kerül előreláthatólag beváltásra. Ha ezt a munkát teljesen befejezték megtörténik a szükséges mennyiségű új pénz ideszállítás, a mit nyomon követ a koronák becserélése. A bankok egy része már informálta is a pénzügyigazgatóságot a birtokukban levő ko-

ronák mennyiségéről, úgy, hogy ezek a szükséges előmunkálatok is rövidesen befejeződnek. Tény az, hogy augusztus a koronabeváltás hónapja.

Arra a kérdésre, hogy a korona beváltási arányát a parlament vagy a kormány fogja-e megállapítani, kijelentette dr. Jancu, hogy a törvényjavaslat a korona beváltási arányának megállapítását a minisztertanács hatáskörébe utalja és így teljesen meddő minden olyan kísérlet, amely az aránymegállapítást a kamara határozatától kívánja függővé tenni.

igazgatója senkinek sem adott pénzt, hogy lakást kapjon. A város polgármestere a prefektus utasítására közérdekből utalta ki Stern igazgató részére a lakást.

Megszűnt Aradon a levélcenzura.

Kormányrendelet következtében a tegnapi napon a belföldi postai forgalomban megszűnt a levélcenzura. A levélcenzura főként a kézbesítés körül okozott kellemetlenségeket. Megtörtént igen gyakran, hogy a vasúti postahivatalban, ahol a levélcenzura működött, néhány napig hevertek a levelek, mert a cenzorok nem tudták az anyagot feldolgozni. A mai naptól kezdve ez a rendszer megszűnt. Bulzán Avram posta- és táviráda-felügyelő kijelentette munkatársunk előtt, hogy a levélcenzura megszüntetésének az a kedvező hatása, hogy az aznap megérkező levelek egyenesen a levélhordókhoz kerülnek, akik azokat még aznap szét is hordják.

Az antant csapatokkal segíti Lengyelországot.

A lengyel-orosz helyzetről szóló mai jelentések a következők:

DANZIG. Ámbár Lengyelország és Szovjetország között megkezdődtek a fegyverszüneti tárgyalások, szombaton megérkeztek Danzigba az antantnak Lengyelország részére küldött első műszaki csapatai, főként tisztek és mérnökök. Danzig kikötőjébe sok antant-hajó fut be Lengyelország részére szánt munióval.

LONDON. A Daily Telegraph jelenti: A Lengyelország támogatására kijelölt angol csapatok

a szövetségesek haditanácsának határozata értelmében Danzigon és Rigán át vonulnak, a franciák Németországon keresztül, az olaszok pedig Ausztrián és Csehszlovákián át küldenek csapatokat.

KONSTANTINÁPOLY. Az Agence Union jelenti, hogy Wrangel tábornok csapatai Krivaja-Kassában, Morimpol és Taganrog között partraszálltak. Novonikolajevszket elfoglalták és 400 foglyot ejtettek. Wrangel tábornok Alexandrovo irányában offenzívába ment át és ezer foglyot ejtettek. Egy vörös ezred átpartolt Wrangel tábornokhoz.

Elutasították Magyarország ajánlatát.

KOPENHÁGA. A magyar kormánynak azt az ajánlatát, hogy a bolsevisták elleni küzdelemben csapatokat boesát a szövetségesek rendelkezésére, londoni jelentés szerint elutasították. A magyar kormányhoz intézett angol jegyzék azt mondja, hogy a szövetségesek nem hajlandók elfogadni az ajánlatot, mert meg vannak róla

győződve, hogy Magyarország nem a lengyelek érdekében tette meg ajánlatát, hanem csupán azért, hogy később jutalom fejében a békeszerződés módosítását elérhesse. Ezenkívül nem engedhetik meg egy erős magyar hadsereg felállítását, mert ez veszélyeztetné a Magyarországgal határos kis államokat.

Az aradi lakáshivatal botránya.

Az aradi lakáshivatali panama ügyében lefolytatott rendőri nyomozás mai állapota következtében a rendőrség ma szabadlábra helyezte a három letartóztatott lakáshivatali detektívet. A nyomozás adatai nem tették szükségessé további fogvatartásukat. A bünygyi osztály Dteschán detektív csoportja eddig több, mint hatvan terhelő jegyzőkönyvet vett fel a nagyszabású botrányval kapcsolatban s még

mind újabb és újabb panaszok jelentkeznek a rendőrség előtt. Napokig eltart még, mire a rendőrség teljesen befejezi a nyomozást és tisztázza a terheltek szerepét ebben az ügyben.

A lakáshivatali visszaélések kapcsolatban egyik lap azt írta, hogy egy vállalati igazgatónak 50 ezer-koronát kellett fizetnie, hogy lakást kaphasson. Ezzel szemben illetékes helyen annak közlésére kértünk fel, hogy a szóban forgó vállalati igazgató, Stern Lipót, a Nasici taningyár aradi központjának

Drágább lesz a villamvilágítás.

A város műszaki bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a villamos műama előterjesztésével, hogy a város emelje fel a villamos világítás egységárát. A bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy június hónapra hektowatt-óránként 8 fillérrel, júliusra pedig 10 fillérrel emelje fel az egységárát. Augusztus hónapra nézve nem tesz a bizottság javaslatot, mert nem ismeri az augusztusi szénárakat. A tanács holnapi ülésén foglalkozik az előterjesztéssel.

A mai valutapiac.

Az üzlet ma tartott volt. Leu 3.40—3.50, márka 4.18—4.20, dollár 133—136 és dinár 5.25 korona árt ért el.

— A pénzbeváltás minden elérhető hírrel szemben augusztus első napjaiban tényleg megkezdődik. Csak a szükséges nyomtatványok expedálása akadályozta eddig is a munka kezdetét. Arról már értesültem, hogy a beváltás munkáját a csatolt ország részekben a pénzügyigazgatóságok végzik, az erre vonatkozó rendelkezés azonban eddig még nem érkezett meg. Viszont tény az, hogy minden percben megérkezhet és minden percben várjuk is, sőt már megbeszéléseket is folytatunk ebben a tárgyban az illetékes tényezőkkel.

Dr. Jancu Cornél, Arad országgyűlési képviselője a korona beváltásáról így nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársának:

— A pénzbeváltás augusztus elején okvetlenül megkezdődik. A törvényjavaslatot már be is terjesztették a kamarának, sőt a szükséges előintézkedések is meg-

Fiuméből — Aradra.

Egy aradi származású, volt fiumei magyar köztisztviselő, ki két évi távollét után ma érkezett vissza Aradra, egy gondolkodó és mindent látó intelligens elme alaposágával beszélte el lapunknak Fiume történetét a forradalom kitörése óta. Elbeszéléséből az alábbi érdekes részleteket közöljük:

— Fiume sorsa 1918. októberében változott meg, amikor a városban állomásozó Jellasi-harcosred, amely nagyrészt horvát katonákból állott, fellázadt. A város ekkor horvát megszállás alá került, majd november harmincadikán bevonultak a városba az olaszok. A város-parancsnokló admirális az olasz nemzeti tanácsnak adta át a város közigazgatását, amely a legutóbb olasz nacionalistákból verbuválódott. Rövidesen angol, francia és amerikai megszálló csapatokat is kapott Fiume, de a helyőrség sémét olaszok alkották, a parancsnok is az olasz Graciosi tábornok lett, aki dicséretreméltó liberalizmussal töltötte be tisztét. Az elmúlt év júniusában az olaszok és francia csapatok között kellemetlen incidensek játszódtak le, ezeknek lett volna a következménye Fiumének az antant által való megszállása, amit azonban megakadályozott D'Annunzio ismeretes előtérbe jutása. A hírneves olasz költőt tizezer emberével a tulzó olasz nacionalisták hozták Fiuméba, s hogy titokban az olasz kormány is támogatta a kalandot, ez abból is látszik, hogy mikor az antant blokád alá helyezte a várost, az olaszok Abbazia felől jövő autókon látták el a szükséges élelmiszerekkel és egyéb közszükségleti cikkekkkel a lakosságot.

— D'Annunzio Kormányzása alatt kezdődtek a kiutasítások. Aki nem bizonyult elég sovén olasznak, azt 24 óra alatt eltávolították a városból. Így kellett távoznia a Danobiusz-gyár 200 tisztviselőjének, azonkívül rengeteg jugoszláv és magyar munkásnak. Rendkívül érdekesek ma Fiumében a valutáris viszonyok. Lebélyegezetlen korona, egyszer és kétszer lepecsételt jugoszláv és egyszer és kétszer lepecsételt Fiume városi korona s végül lira van forgalomban, természetesen mindegyik más értékkel bír. Elképzelhető, hogy már ennek következtében is milyen órlási a drágaság Fiumében. A pénzzel rettetes spekuláció folyik, amit megkönnyít az a körülmény is, hogy Fiume teljesen izolálva van a külvilágtól s így a beavatlatlanok csak a legnagyobb nehézségek árán jutnak hozzá a legszükségesebb közszükségleti cikkekhez. A türehtetlen állapotok miatt a fiumei munkásság már kétszer is általános sztrájkot porovokált, de a rendkívüli politikai képessé-

gekkel rendelkező költőhadvezér mind a két esetben megmentette a helyzetet. Először úgy tűntette fel az ügyet, hogy a sztrájk a munkaadók ellen irányul s ő maga közvetített a munkások érdekében, másodsor pedig fegyveresen nyomta el a sztrájkot. Érdekes volt D'Annunzionak az a fogása is, amikor népszavazással akarta biztosítani Fiumében maradását. Amikor azonban dél felé már tizezer szavazat távozását követelte, akkor katonasággal szétverte a szavazó-polgárságot.

— Annyi bizonyosnak látszik

Németországban elkobozzák az Acsev. részvényeit.

NAUEN. A német kormány a békeszerződés értelmében megkezdte az osztrák, magyar, török, orosz, lengyel és elzászi részvények elkobzását. Ezek a rendeletek csakis az említett ország részvényeire, nem pedig államkötvényekre vonatkoznak, mert a kötvényeket, mint közintézmények hitelleveleit kell tekinteni. A részvények közül elkobozandók a bagdadi, a keleti és a nyugati anatóliai vasutak részvényei, az osztrák részvényekből pedig a dunai hajózás, a bécsi vasutak, a salzburgi vasutvonalak és a győr-ebenfurti és a déli vasut

a mai körülmények között, hogy Magyarország vérvényesen elvesztette Fiumét. Mert bár D'Annunzio kormányzása miatt ma már sokan visszakövetelik a régi békes korszakot s legutóbb is komoly fiumei polgárokból álló tömeg megakadályozta a magyar cimernek a főposta épületéről való eltávolítását, mégis a legkedvezőbb kilátás az, hogy Fiume nemzetközi lesz. Ami Abbáziát, Lovranát és a többi tengerparti üdülőhelyeket illeti, ezekben teljesen pang az élet. Néhány magyar, osztrák és fiumei család időzik csak azokban, az idegenforgalom teljesen megszűnt.

részvényei. A magyar zár alá vevendő részvények közé csak a Csáktornya—Zágráb és az Arad Csanádt vonal részvényei esnek. A lengyel részvények közül a pozni közúti vasutak részvényei, az Elzász-Lotharingeniek közül a strassburgi villamosművek részvényei esnek elkobzás alá. Az elkobzás azonnal érvénybe lép. A tulajdonosai nem rendelkezhetnek a részvények fölött. A kártérítés felől csak akkor határoznak, amikor a békeszerződés értelmében ezeket az értékeket felszámolják.

MŰVÉSZET.

* **A hegedűművész.** Eyssler nálunk ismeretlen operettjét, A hegedűművész-t játszotta tegnap a román színtársulat. A vérszegény librettóhoz Eyssler olyan muzsikát komponált, amely hamar népszerűvé válik, mint Eyssler minden kompozíciója. Az előadást precíz összjáték tette élvezetessé. Barcanescu a címszerepben énekben és játékban egyaránt szép alakítást produkált. Nicolau asszony, Radulescu asszony, Grand asszony és Zamoro kisasszony, továbbá Ciourete és Radulescu urak beleilleszkedtek az összjátékba.

* **Horváth Nusi Marosa katonájában.** A rendkívül bájos operett fő női szerepét játszotta az este Horváth Nusi, újabb bizonyosságot adva feltűnő művészi kvalitásairól. Játékában annyi temperamentum, annyi közvetlenség nyilvánult meg, amennyivel csak egy igazi vérbeli táncos primadonna rendelkezhetik. Nagy sikerét fokozta szép énekével.

* **Román színészek a nyári színházban.** Az Aradon vendégszereplő román színtársulat néhány tagja végigüzte a nyári színházban a Lili báróné előadását. A román színészek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak az előadásról. Különösen Sz. Ron'ay Boriska és Kertész Dezső plasztikus táncai tetszettek a román színészeknek.

* **Horváth Nusi szombaton a Leányvisárban folytatja nagyszerű vendégfellépését.** A nyári színház jövő heti újdonságai Drasche Alfréd Tűzpróba című színműve és a Végrehajtó című kaogtató bohózat.

* **A Modern Kabaré új tagjának bemutatkozása fényesen sikerült.** Lázár Gaby táncművésznő gyönyörű táncával alig tudott betelni a közönség. Petik Rózsai hangulatos szép énekszámával, kedvesen előadott szononjaival őszinte, meleg sikert aratott. A régiék valamennyien elsőrendűt nyujtanak az új műsorban.

* **Városi Színház.** A bucaresti-i Avram Nicolau operett-színház ma szombaton mutatja be Lincke: Gri-Gri című kitudó operettjét. Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

* **Mozgóképszínházak műsora.** Julius 31-én: Apollóban: „Lavina-zuhanás.” Társadalmi dráma. — Urániában: „Hollók.” Detektív dráma.

* **Hollók a címe annak a nagyszabású detektív-filmnek, amelyet tegnap óta játszik az Uránia színház.** Örömmel nézte a közönség régen nem látott kedvencének, Max Landának kiváló alakítását újabb darabjában és visszafojtott lélekzettel leste Prof. Nick Fantom számos mesteri detektívtrükkjét és kutatásait. Még két napig lesz a film az Urániában.

* **Lavinazuhanás.** (Szerelmi regény az Apollóban.) Csodálatosan szép szerelmi történetet vetit tegnap óta az Apolló színház. Egy író, kinek felesége csapodár életet él, elvonul a hegyek közé és ott megismerkedik egy szelíd, hájos leánykával, akivel megszeret egy-

mást. Sok és hosszas szenvedés után egyesülhet a két szerelmes. Hella Moja a kitudó mozistar brilirozik a főszerepben.

Vasuti főtisztviselők távo-zása Aradról.

Kedden ment el a legutóbbi repatriáló vonat, mely több magasrangú vasuti főtisztviselőt vitt el Aradról. Ma ismét néhány vasuti hivatalnok hagyta el a várost. Dr. Vécsey főfelügyelő, Tajthy felügyelő, Spiriczky főellenőr, Czeglédy hivatalnok neveit olvastuk a waggonokon. A CFR. rosszul teszi, ha a legkitünőbb szakérőknek nem biztosítja az ittmaradás feltételeit. De a kipróbált, tehetséges főhivatalnokok is bünt követnek el, ha itthagyják pozíciójukat, amelyben tudásukkal és tapasztalatukkal olyan sokat használhatnak a köznek. Kétségtelen, hogy ezek a kitünő erők mindenütt megtalálják méltó elhelyezkedésüket, de mégis fáj nekünk, hogy itthagyják Aradot, ahol reájuk a vasutnak épp úgy, mint a közönségnek nagy szükség van. Legyen elég már az önkéntes távozásból, ne menjen el egyetlen magyar sem, akinek az ittmaradásra jogcime van és itt feltalálja megélhetését.

Budapesti operett-színházak — zenekar nélkül.

BÉCS. A budapesti „A Nap” írja: A Zenész-Szövetség legutóbbi kollektív-követeléssel lépett a Színigazgatók Szövetsége elé. E szerint a Zenész-Szövetség minden operett-színháznál működő zenekari tag számára minimálisan évi 46.000 korona fizetést követel. A Városi Színházban, melynek műsorán operák is sztrepelnek, a zenészek fizetésének évenként és zenészenként legalább 52 ezer koronát kell kitennie. Követelik továbbá, hogy a mozi-zenekarokban működő zenészek legalább évi 60.000 korona fizetést kapjanak. A mozikban ugyanis a napi elfoglaltság pontosan duplája a színházi zenészek napi elfoglaltságának. A Zenész-Szövetség követelését a nehéz megélhetési viszonyokkal indokolja. A Színigazgatók Szövetsége viszont a zenészek követelését oly magasnak tartja, hogy azt még tárgyalási alannak sem hallandó elfogadni. Az operai zenekari szemlézet átlagos évi fizetése ugyan is mindössze 24.000 korona. A színigazgatóknak az az egyvontetű álláspontja, hogy nincs színház, amely elbírná ezeket a horribilis zenészi fizetéseket. A helyzet ugyanis az, hogy az új fizetések csak a zenekar napi részjét 6—8 ezer koronára emelnék, pontosan négyeszeresére a mai összegnek. Éppen ezért a Színigazgatók Szövetsége közölte a Zenész-Szövetséggel, hogy színházaikban ösztől kezdve — párisi mintára — zongorával fognak játszani, ha csak követeléseiket elfogadható alapra nem mérsékelik.

HIREK.

Merénylet D'Annunzió ellen

Triestből jelentik: Fiumében egy D'Annunzió ellen irányuló összeesküvést fedeztek föl. Egy olasz társaság, Tonello polgármesterrel az élén, a költőt le akarta tartóztatni és börtönbe vetni. Az összeesküvés vezetőit letartóztatták.

— Dr. Crisan Aurél városi prefektus átvette a vármegyei prefektúra vezetését. Dr. Avramescu Vazul távozásával megüresedett vármegyei prefektusi állásra tudvalevőleg dr. Crisan Aurél városi prefektust nevezte ki a belügyminiszter. Dr. Crisan Aurél, aki megmarad a városi prefektúra élén is, ma vette át hivatalát a vármegyeházán. Az átvétel teljes csendben, minden ünnepi forma mellőzésével ment végbe, Crisan prefektus mindössze az előadókat hívta meg. Crisan dr.-nak a vármegyeházán való hivatalos és fogadó-órát holnap állapítják meg.

— Elnevezés. A eljuji (kolozsvári) belügyi államtitkárság Buday Jánost az aradvárosi prefektúrához nyilvántartóvá nevezte ki.

— Az aradi szenátor-választás. Czsa egyetemi tanár lemondása folytán tudvalevőleg megüresedett az aradi szenatori mandátum. Mint hivatalos helyről értesültünk, az aradi szenátor-választás szeptember 1-én lesz.

— A leszerelt tisztok. A hadkiegészítő parancsnokság értesítette a várost, hogy a leszerelt tisztok nem viselhetnek egyenruhát.

— Repatriálás. A repatriáló hivatal felszólítja mindazokat, akik bejelentették repatriálásukat és vaggont is kértek, azonban különböző okok miatt el nem utazhattak, hogy augusztus hónap 2-ig okvetlenül jelentkezzenek. Együttal tudomására hozza a hivatal mindazoknak, akik az eddigi repatriáló vonatokkal el nem távoztak, noha a távozás lehetősége meg volt nekik adva, hogy augusztus 5. után toloncovonattal szállítsák el őket.

— Eljegyzés. Franz Annuska Kőrösbökeny, Závodnyik József Arad jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság. Molnár Margit és Szarka János Acev. főellenőr, borossebesi állomásfőnök augusztus hó elsején lépnek házasságra Egeresen. (Minden külön értesítés helyett.)

— Pofozkodás a strandon. Szerelem a színházban. A házaspár és a harmadik, Hadiék a karzaton, Schlésinger módszer, Arcátlan tisztviselők, Nyárai Tóni temetése, Szenzációs hírek, Te szőrös . . ., Kidobtak egy pincért, Kosztium botbüntetéshez, Mi a színház? stb. című szenzációs cikkeket közli az Aradi Fáklya legújabb száma.

LEGUJABB.

Ma kezdődnek a lengyel— orosz tárgyalások.

BUCURESTI. Az oroszok és lengyelek közötti fegyverszüneti tárgyalások csak ma, július 30-án, pénteken kezdődnek meg. Ezzel párhuzamosan az angol és francia kormány között megkezdődtek az előkészítő tárgyalások a londoni békekonferencia összehívására. Lloyd George Franciaországba utazott, ahol Milleranddal folytatott tanácskozásokat. A tárgyalások eredményéről ed-

dig még semmit sem hoztak nyilvánosságra.

Béke az olaszok és albánok között.

BELGRÁD. Az olasz-albán béketárgyalások eredménnyel végződtek. A békeszerződés feltételei szerint Valona az albánoké marad, az ellenségeskedéseket megszüntetik és Olaszország elismeri Albánia teljes függetlenségét. Olaszország fenntartja magának hogy a partokkal szemben erődítéseket létesíthessen.

Uj felfedezés a vérhaj gyógyításának terén.

BERLIN. Annak a korszakos orvosi felfedezésnek a nyomán, amely nem sok évvel ezelőtt Ehrlich tanár salvarsánjával a vér gyógyítás terén az egész világot meglepte s azóta kiállta az orvosi gyakorlat tizpróháját, egy új és nagyszabású felfedezésről adhatunk hírt. Már Ehrlich tanár életében voltak kísérletek a salvarsan hatásosabbá tételére és tökéletesítésére. Tettek kísérletet arannyal, platínával, rézzel stb. és most Kollé tanár, — Ehrlich utódja annak az intézetnek az élén, amelyben a salvarsant felfedezték, — további nagyjelentőségű felfedezést tett. Rájött a salvarsannak egy hatásos új fajtájára, az ezüstsalvarsanra, amelynek úgy az első kibocsátású salvarsannal, mint a neosalvarsannal szemben óriási az előnye. Ez az ezüstsalvarsan az Ehrlich-féle salvarsannak az ezüsttel való bi-

zonyos keverése által jött létre és mint az állatokon és később embereken végzett kísérletek mutatták, háromszoros-négyszeres a hatása. A veszélyesség és hátrányos következmények statisztikája tekintetében is szembetűnő az előnye. Az ezüstsalvarsan még nincs közhasználatban, mindössze a világnak egy-két klinikáján végeznek vele kísérleteket s oroszán Kollé tanár előírása szerint, de az eredmény máris bizonyítja, hogy a vérgyógyítás terén az orvosi tudomány megint hatalmas lépést tett előre. Az ezüstsalvarsan a vérbetegség előrehaladottabb stádiumában, például paralitikusoknál, tabeszeknél, maláriásoknál is meglepő hatással alkalmazható. Az ezüstsalvarsannal való kísérleteket legutóbb megkezdték a kolozsvári klinikán is.

— Marosvásárhelyi M. T. E. —

AMTE. vasárnap 6 órakor az AAC pályán football-mérkőzést tart. 1/2, 5 órakor Hungária I.—AMTE II. 3 órakor Hungária II.—AMTE Ifjuság. Jegyek Maidsi-ógnál válthatók.

— Faludy dr. sikere. Dr. Faludy Miklóst, a népszerű hypnotizőrt, aki legutóbb az „Aradi Újságírók Egyesülete” javára rendezett nagyszerű estét a kulturpalotában, tegnap két előkelő ur kezezte föl. Az egyik: bukaresti pénzember, azt kívánta, hogy utazzék vele Bucurestibe, ahol bemutatja majd az illetékes hatóságoknak és megszerzi számára a kivételes engedélyeket nyilvános előadások tartására. A másik: világhírű francia impresszárió, tízezer francia frank letétbe helyezése mellett kérte fel franciaországi turnéra Faludy drt. A kiváló Faludy dr. egyelőre nem döntött mindkét ajánlatot függőben tartja.

— Hirdetmény. A nyugati hadsereg főparancsnokságának 35979—1920. számú rendelete folytán felhívom mindazon egyéneket, akiknek lovak, ökrök, disznók vannak birtokukban a volt osztrák-magyar vagy német hadseregtől, ezen hirdetmény keltétől számított 8 napon belül hivatalomban a hivatalos órák alatt jelentkezzenek

annál is inkább, mert a nem jelentkezőkkel szemben a katonai hatóságok közbejöttét fogom igénybe venni. Dr. Robu, polgármester.

— Halálozás. Dr. Remetey F. Károlyné sz. Koritsanszky Berta életének 77-ik évében Kisjenőn elhunyt. A megboldogult 25 éven át alelnöke volt az Aradi polgári jótékony nőegyletnek s élén állt minden jótékony mozgalomnak. Az érdemes matróna halála gyászba borította Kisjenőn a Bayer és Dr. Telman-családokat.

— Hirdetmény. A Comisia medic 9. Militar Arad megkeresése folytán felhívom az Aradon tartózkodó összes hadi rokkantakat, hogy újbóli felülvizsgáltatásuk végett a rokkantszövetség, Strada Romanului (volt Zrinyi-u.) 2. sz. alatt levő helyiségében jelentkezzenek. Az előállítás sorrendjét a rokkant-szövetség a jelentkezések után fogja megállapítani. Dr. Robu, polgármester.

— A szabadban való fürdés tilalma. A szabadban való fürdés következtében történt több szerencsétlenségre való tekintettel Gritta rendőrprefektus egy újabb rendeletével ismételtlen megtiltotta, hogy a fürdők körültnin kívül bárki is a Marosban fürödhessen. Mindazokat, akik ezt a rendelkezést nem respektálják, a legszigorubb büntetéssel sújta a hatóság.

— Sertésfus. Vasárnap a következő hentesok árusítanak hatóságai sertésfust: Costea Romulus, Fertig József, Frokopecz József, Pribán Miklós, Gutir Rudolf, Marx János, Ehek István, Henegár György.

— D. Mondjalied fogmütermét áthelyezte Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. szám alá Orutay-palota I. em.

— Végrehajtó Horváth Nusi öltözéjében. Fesett haja, fesett arcu urinök. Kép egy operett-műhelyből. Szervekednek a tisztviselők. Jézus. „Általános műveltségű” emberek. Csige Boske. A nyeralás kis kétéje. Asszonyom, tudja-e . . . stb. ezzel a rendkívül érdekes tartalommal jelent meg az Aradi Élet legújabb száma.

Repülőgépek fognak közlekedni Európában.

BÉCS. Bécsből jelentik: A háború annyira kifejlesztette a repülőgépek technikáját, hogy pár év múlva előreláthatóan rendszer légi közlekedés fogja lebonyolítani legalább is a személyforgalom egy részét Európaszerte. Nagy angol társaságok, melyeket az állam is támogat, javában foglalkoznak már azzal a tervvel, hogy London és Konstantinápoly között rendszeresítsék a repülőgép-közlekedést. Ennek az utvonálnak a fő állomásai a tervek szerint London, Brüsszel, Koblenz, München, Bécs, Budapest, Belgrád, Szófia, Konstantinápoly volnának. Ezzel a nagy nyugat-keleti repülővonallal egyidejűleg készül a terve egy észak-déli repülővonálnak is, Berlinton Romáig. Ennek a vonalnak a fő állomásai a tervek szerint ezek lesznek: Berlin, Prága, Bécs, Grác, Trieszt, Pádva, Milanó, Róma.

Sztrájkmozgalom az angol alsóházban.

Angol lapok jelentése szerint az alsóház egyik legutóbbi ülésén Santon mukáspárti képviselő, aki valaha bányamunkás volt, beszédet mondott az alsóházban a képviselők fizetésemelésének szükségességéről. Felszólalását így fejezte be: A ház több tagja a napokban megalakítja a képviselők szakszervezetét és proklamálni fogja az alsóház sztrájkját, ha követeléseiket nem teljesítik. Bonar Law válaszában általános derűtlenség közben kijelentette, nem igen hisz a törvényhozók általános sztrájkjában, de ha valóban sor kerülne rá, szívesen fogadja ki hallgatáson a sztrájkoló honatyák bizalmi férfainak küldöttségét, hogy tanácskozzék velük.

A szerkesztésért ideiglenesen:

SIPOS IVAN

felel.

Cenzurat: Alexandru Fragina

Apró hirdetések

Alkalmazás.

EGY ÜGYES fodrász azonnal felvétetik. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 23., I. emelet, balra. 900

KÖZEST vállalatok lakás elionében. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9879

GYAKOBLOTT pincemester, aki borkészítés minden ágában járatos, azonnali lépésre keresetik. Ugyanott egy önálló kádármunkás is felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9880

AJÁNLKOZOM mosás és takarításra napi 30 koronáért. Str. Horia (Széchenyi-utca) 4. Szokop Katalin. 3176

EGY megbízható hámszolga, vagy hámszolganő augusztus hó 1-ére felvétetik Steinitzer Dezső fogóházában, Bul. Regina Maria 16. 3154

Lakás.

URÍASSZONY keres butorozott szobát teljes ellátással idősebb magános uriasasszonynál. Levelek címzendők „Komoly” jelzéssel Wallinger hirdetőjébe Lázár-utca. 9879

KÉT AGYAS butorozott szoba keresetik uriasaládnál belvárosban. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9880

Vétel és eladás.

EGY MASSZIV ezüst cigaretták tárcsa és egy gyermekágy rugganyos matraccal eladó. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 23., I. emelet, balra. 901

CSEPLŐGÉP nyolcas, magánjáró, üzemben, eladó Ujszentannán Vekerlőnél 780. 9879

HALOSZÓBA matt, komplett eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9879

SZILVAS-KADAK különböző méretűek, eladók Hellnél, Strada Russu Sirianu (Aulich-utca) 20. 9879

100 DARAB 8t hónapos fajmalac eladó. Czárán Gézálnál, Szepressőn. 3166

PERZSASZÖNYEGEK, függönyök, képek, ágyterítők, könyvek eladók, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 18., II. 20. Megtekinthető 10-12 óráig, vagy 4-6-ig. 3163

ÖT DRB. fejős tehén eladó. Varga, Neuman Samu-ut 100-102. 3169

GÉPSZIJ cséplőhöz, fűszij, 24 méter 1-a angoláru, teljesen ujonnan eladó. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. 3175

ANTIK porcellánt, butort, magas áron vesz Salon Artistique Boulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21., I. balra. 587

SZÖNYEGPOROLÓT (állványt) megvételre keresek. Cím a kiadóban. 800

KÖNYVTARAKAT, hangjegyeket, festményeket és bélyeggyűjteményeket vesz Kerpöl könyvkereskedés. 924

NYERS BORKÖVET veszek minden mennyiségben. Irom Arnold, Arad, Bercegyeni Miklós-utca 30., vagy Főcsanak-utca 7. sz. 2567

MEGVÉTELRE KERESÉK utazó bundát. Cufean Jánosnál, Brád. 3136

MAGANFOGATNAK, bérkocsinak alkalmas bőrfedeles hintó jutányosan eladó. Cím: Borona-u. 38b. 3000

Ingatlan.

KAPU-UTCA 20. sz. alatt szőlővel beültetett háztelkek eladó. Bővebbet ugyanott. 3167

ADOMENTIS új kétszobás magánház eladó. Dugonics-utca 12. 3188

Üzletek.

VFNDEGLŐ kerthelyiséggel, fűszerüzlet italmérésel, kisebb italmérő üzlet eladó. Cím Wallinger adásvételt közvetítő irodájában Lázár-utca. 9879

Fogászati műterem. Dr. RADNAI sí FRIEDRICH. Foghuzás, fogtömés, aranykoronák, aranyhidak és fogsorok készítése. I. I. Bratiann (Weitzer-u.) 1.

Kárpitos Aranyat, ezüstöt bármily mennyiségben vesz. 2754
Központi Aranybevitő ékszerész
Bul. Reg. Ferd. (József főherceg-ut) 12.

„Ruban Suisse National” a valódi schweiczi írógép szalag nem piszkít, nem mázol. Eredeti csomagolásban kapható 10089
Schmotzer sí Szeplő írógépjavitóműhely és keiléktraktár, Lúthar-u. 1.

Csáky
órák, ékszerész és vésnök
Aradon, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1.
Szakorás műhely. és ékszer vésnök műterem! 9871
Aranyat vesz a legmagasabb áron!

1 wagon amerikai
Kocka cukor megérkezett 3164
Kapható nagyobb mennyiségben is, Samuil Guttmann-cégnél.

Írógépek vétele, eladása, javítása **Bodnár** írógép vállalatánál (a főpostával szemben). 10081

„HERMES” hirdetés 10077.
Orth. Kóser Erdélyi Etterem
Bucuresti, Strada Ilfor 4., a Grand Hotel közvetlen közelében.
Izletes erdélyi konyha, pontos kiszolgálást, tisztán kezelt ételek és itatok. Értekezés minden nyelven. A modern ker minden igényeinek megfelelő étterem. 3187

„TELLUS”
Internationale Handels und Industrie Ges. Wien képviselője
Mosószappan, keményítő, vaa, bádóg, koozi, buter, és épület vasalások, email edények, különféle tizedes és asztali mérlegek, olajozó kannák, vízvezetékcsövek elzáró készülékekkel. Nagyobb tételekre előjegyzést elfogad. 10303
Gardos sí Bornstein, Arad, Strada Eminescu (Deák F.-utca) 40.

Fratii Apponyi cipő-, kalap- és url-dívat áruháza
ARAD, József főherceg-ut 7. szám. 10001

Részvényalírási felhívás.
A „Viktoria” takaré- és hitelfintézet folyó hó 27-én tartott közgyűlésén az alaptőkének 2,500.000 koronáról 8,000.000 koronára való felemelését határozta el, mely tőkét azonban az igazgatóság utólagos határozattal nagyobb összegben állapíthatja meg.
Ezen célból az intézet 27.500 darab 200 koronás n. é. részvényt bocsájt ki a következő feltételek mellett:
1. 25.000 részvényt a régi részvényesek jegyezhetnek elővételi jog alapján minden régi részvény után 2 újat, darabonként 350 kor. árfolyamon.
2. 2500 részvényt, valamint azokat, amelyekre az elővételi jog nem gyakorolható, az Igazgatóság adja el részvényeseknek és nem részvényeseknek 600 kor. árfolyamon, elsőbbségben részesülvén a régi részvényesek.
3. A befolyt összegből részvényenként 200 korona az alaptőkéhez, a többlet pedig a tartaléktőkéhez lesz csatolva.
4. A részvények ára 3 részletben fizetendő és pedig:
a) az elővételi jog gyakorlása, vagy az aláírás alkalmával 50% és 30 korona költség részvényenként;
b) szeptember 1-én II. részletként 25% és
c) október 1-én szintén 25%, mint III. részlet.
5. A befizetés napjától december 31-ig 4% kamat lesz térítve a részvényeseknek, míg a hátralékos részletek után 6% késedelmi kamattal fizetendő.
6. A régi részvényesek elővételi jogu-

kat július 31-ig gyakorolhatják, míg az igazgatóság rendelkezésére álló részvények aláírásának határidejét az igazgatóság állapítja meg.
7. Október hó 15-ig ki nem fizetett részvények jogyzése érvénytelennek tekintetik, a már befolyt részletek a tartalékhoz csatoltatnak s azok újból elfognak adatni.
8. Az elővételi jog a régi részvények alapján azok letélyezése mellett az alább felsorolt helyeken gyakorolható.
„Azon részvényesek, akiknek részvényei más intézeteknél vannak elhelyezve és akik azokat a mai viszonyok miatt nem mutathatják fel letélyezés végett, a tulajdonjogot kellően igazoló okmány alapján gyakorolhatják elővételi jogukat.
9. Alírási helyek:
a) A főintézet Aradon és a Chisinau-i, Siria-i és Berosineu-i fiókintézetek.
b) a „Solidaritatea” román pénztintézetek szövetsége kötelékébe tartozó összes pénztintézetek.
c) a „Banca Agrara” Oluj és a „Banca Centrala pentru Industrie si Comert” Oluj-i és Sibiu-i fiókja.
d) Banca Romanasca és Banca Marmarosch, Blank & Co. Bucureschi.
10. Az új részvények 1921. év folyamán fognak kiadni, az ideiglenes elismervények ellenében.
Addig a részvényesek jogait ezen ideiglenes elismervények alapján gyakorolják.
11. Az új részvényesek 1921. január 1-ével lépnek alapszabály szerinti jogaikba. Arad, 1920. június 27.
3013 Az igazgatóság.

!! Kereskedők figyelmébe !!
Legelősebb bevásárlási forrás fűszer-, gyamat-, cukorka-, festék- és pipere árukban. 7044
Darvas cég nagykereskedésében
Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. — (Városházával szemben levő utca.)

ELADÓ betegség miatt jóforgalmu helyen levő hentes és mészáros üzlet két jégűtő pincével, 6 mellék helyiséggel, teljesen felszerelve, mellé egyszobás lakással Nagyváradon. Ott tartózkodásáért garantiák, esetleg társ címen. Értekezni Dr. Lőrincz Sándor, Str. Poszei (Uri-u.) 5. sz. 3109

ELADÓ EGY KÖNYVNYOMDA, 2. gyorsajtó, egy tégely, benzinnmotor és vill. világítási berendezés (dynamó), román, magyar és német betűnyaggal, a Bányát egyik legnagyobb iparvárosában. Cím a kiadóban. 3138

Különféle.

KIADÓ Szent Péter-tér 9. szám alatt egy istálló és három raktár. Értekezhetni a Lyceumban a pedellusnál. 3162

RONGYOT veszünk; cím a kiadóban.

BÉRBE vennék egy jó hangu zongorát. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 23., I. emelet. 2900

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-utca, Kleitá I. hirdetői és hírlap irodája Strada Romanului (Zrinyi-u.) és Mandl, Boulevardul Regale (Boros Béni-tér 16. szám alatti papírüzlete.

Kitűnő polgári konyha **MAYER ETTEREM** és séroszarnak Str. Bucur (Eötvös-u.) 1000

Aradvármegye prefektúra, részre 3165
GÉPOLAJ
érkezett. Kapható bármily mennyiségben Karátsenyi Testvérek cégnél Arad, Str. Moise Niccara No. 1. (Petőfi-u.)

Elsőrendű fehér 3174
VASELIN
legelősebben kapható bármely mennyiségben.
SZONDY gyógyszerész
Strada Consistoriului (Batthyány-u.) 17a.

Új és használt jutazsákok
jutányas árban különben is
L. a. örölt paprika, barnaszínű waggon tételekben (erős kalóriás). L. a. paprikamag 3178
KERESÉK MEGVÉTELRE:
léssórt (fark és sorény) minden mennyiségben. Öröletlen paprikát.
ENGEL árubizományi irodája,
Lázár Vilmos-utca 2. szám.

Kifutó fiu
jó fizetéssel
felvétetik!

■ ■ ■ ■ ■
■ Névjegyeket, levél-
■ papirokat, meghívó-
■ kat, üzleti és hivatali
■ ■ ■ ■ ■
■ nyomtatványokat
■ ■ ■ ■ ■
■ kisebb-nagyobb mennyiségben legjutányosabb, legcsinosabb kivitelben és legjobb papíroson készít az

■ Aradi Közlöny nyomdája
■ (Az Arad-csanádi egyesült vasúti pályájánál)
■ ■ ■ ■ ■